

Innehåll

Förord 13

Förkortningar 16

- 1 *Vad är idrottsjuridik?* 21
 - 1.1 Idrottsjuridik, en obekvämlig hybrid 21
 - 1.2 En definition med fyra aspekter 22
 - 1.2.1 Två normsystem och deras förhållande till varandra 22
 - 1.2.2 Den "generella" rättens tillämpning på idrotten 24
 - 1.2.3 Den "specifika" idrottsrätten 26
 - 1.2.4 Idrottsjuridik från ett maktperspektiv 27
 - 1.2.5 Rättsliga principer och idrottsliga normer 29
 - 1.3 Några exempel på idrottsjuridiska frågor 29
 - 1.3.1 Idrottens två dimensioner 29
 - 1.3.2 Rätten och idrottens ekonomiska dimension 30
 - 1.3.3 Rätten och idrottens idrottsliga dimension 31
 - 1.4 Teorin om idrottens rättsliga särart 33
 - 1.4.1 Inledning 33
 - 1.4.2 Av idrottens natur givna förhållanden 35
 - 1.4.3 Idrottens ideella och personliga karaktär 37
 - 1.4.4 Idrottens självständiga normbildning 39
 - 1.4.5 Idrottens samhällsnytta 40
 - 1.4.6 Idrottsaktiviteternas karaktär 42
 - 1.4.7 Sammanfattning: Från teori till praktik 43
 - 1.5 Teorin om idrottens förrättsligande 45
 - 1.5.1 Inledning 45
 - 1.5.2 Idrottens ovälkomna förrättsligande 47
 - 1.5.3 Det materiella argumentet 48
 - 1.5.4 Relationsargumentet 49

8	<i>Innehåll</i>	
	1.5.5	Konfliktlösningsargumentet 50
	1.5.6	Identitetsargumentet 50
	1.5.7	Autonomiargumentet 51
	1.5.8	Komplexitetsargumentet 53
	1.6	Bokens disposition 53
2	<i>Idrottsjuridikens källor</i>	55
	2.1	Inledning 55
	2.2	En taxonomi av idrottsjuridikens normer och normbildare 56
	2.3	Idrottsjuridikens normhierarki 58
	2.4	De idrottsliga normerna 60
	2.4.1	Tillämplighet 60
	2.4.2	De idrottsliga normernas indelning 62
	2.4.3	Lex sportiva 64
	2.4.4	Nationella idrottsliga regler och bestämmelser 66
	2.4.5	Internationella idrottsliga regler och bestämmelser 67
	2.5	Nationell rätt 68
	2.5.1	Inledning 68
	2.5.2	Specifik idrottslagstiftning 69
	2.5.3	Generell lagstiftning 70
	2.6	Internationell och europeisk rätt 72
3	<i>Idrottsprocess</i>	75
	3.1	Inledning 75
	3.1.1	Vad är idrottsprocess? 75
	3.1.2	En idrottsprocessuell taxonomi 76
	3.1.3	Allmänt om jurisdiktion och överprövning 78
	3.2	Idrottsligt förfarande 80
	3.2.1	De idrottsliga instansernas jurisdiktion 80
	3.2.2	Föreningsärenden 82
	3.2.3	Tävlingsärenden 82
	3.2.4	Bestraffningsärenden 83
		Allmänt om det idrottsliga förfarandet i bestraffningsärenden 83
		Särskilt om dopingförseelser 85
		Påföljd och straffmätning 87
	3.3	Skiljeförfarande 90
	3.3.1	Allmänt om skiljeförfarande 90
	3.3.2	Skiljenämnder inom idrotten 91
	3.3.3	CAS 93

- 3.4 Rättslig överprövning 94
 - 3.4.1 Domstolarnas jurisdiktion 94
 - 3.4.2 Överprövning av idrottsligt förfarande 94
 - 3.4.3 Överprövning av skiljeförfarande 99
 - 3.4.4 Rättsliga ärendetyper: En översikt 102
 - 3.4.5 Förhållandet mellan svenska och europeiska domstolar 104
- 3.5 Förfarandet i en idrottsprocess 105
 - 3.5.1 Rätten till rättvis prövning 105
 - 3.5.2 Partsställning 107
 - 3.5.3 Åberops- och bevisbörd 107
- 4 *Idrottens civilrättsliga ramverk* 109
 - 4.1 Inledning: Ett nät av avtal 109
 - 4.2 Förutsättningar för civilrättslig bundenhet 112
 - 4.2.1 Inledning 112
 - 4.2.2 Vem kan avtala? 113
 - 4.2.3 Avtalsbundenhet 115
 - Allmänt om oskälighet 115
 - Särskilt om skiljeavtal 116
 - 4.3 Idrottens organisationsmodell: En översikt 119
 - 4.4 Enskilda individer 121
 - 4.4.1 Medlems antagning, uteslutning och utträde 121
 - 4.4.2 Medlems rättigheter 123
 - 4.4.3 Medlems skyldigheter 127
 - 4.5 Idrottsföreningar och förbund 131
 - 4.5.1 Inledning 131
 - 4.5.2 Idrottsförenings antagning, uteslutning och utträde 132
 - 4.5.3 Idrottsföreningens rättigheter och skyldigheter 133
 - 4.5.4 Idrottsförening och underavdelning 134
 - 4.6 Andra organisationsformer än ideell förening 136
 - 4.6.1 Inledning 136
 - 4.6.2 Idrott i aktiebolag och IdrottsAB 136
 - 4.6.3 Team 140
- 5 *Anställning och uppdrag* 142
 - 5.1 Inledning 142
 - 5.1.1 Från amatörism till professionalism 142
 - 5.1.2 Den idrottsliga arbetsrättens källor 143
 - 5.1.3 Kapitlets upplägg 145

10 *Innehåll*

- 5.2 Idrottsutövare som arbetstagare 146
 - 5.2.1 Anställningens ingång 146
 - 5.2.2 Anställningsform 148
 - 5.2.3 Idrottsutövarens förpliktelser 151
 - 5.2.4 Idrottsutövarens förmåner 153
 - 5.2.5 Disciplinåtgärder 155
 - 5.2.6 Anställningsförhållandets upphörande 156
 - 5.2.7 Spelarövergångar 162
- 5.3 Andra idrottsaktiva som anställda och uppdragstagare 166
- 5.4 Spelaragenter och andra idrottsliga mellanmän 168

- 6 *Straffrättsligt och skadeståndsrättsligt ansvar* 172
 - 6.1 Inledning 172
 - 6.2 Utövares skadeståndsansvar 175
 - 6.2.1 Oaktksamhet och vårdslöshet 175
 - 6.2.2 Den skadelidandes samtycke och medvållande 179
 - 6.2.3 Ersättningsberäkning 183
 - 6.3 Andra skadeståndsansvariga än idrottsutövare 184
 - 6.3.1 Arrangörsansvar 184
 - 6.3.2 Tränar- och funktionärsansvar 187
 - 6.3.3 Principalansvar 188
 - 6.4 Idrottsförsäkringar 190
 - 6.5 Straffrättsligt ansvar för våld mellan idrottsutövare 191
 - 6.5.1 Inledning 191
 - 6.5.2 Allmänt om straffrättsligt ansvar 192
 - 6.5.3 Regelriktigt våld 195
 - 6.5.4 Regelvidrigt våld 197
 - 6.5.5 Idrottsfrämmande våld 197
 - 6.5.6 Selektiva nedslag i svensk rättspraxis 198

- 7 *Fri rörlighet och idrott* 201
 - 7.1 Den inre marknaden och EU:s marknadsregler 201
 - 7.2 Förutsättningar för talan 203
 - 7.3 De grundläggande friheternas tillämpningsområde 206
 - 7.4 Hinder av den fria rörligheten 211
 - 7.5 Rättfärdigade hinder 213

- 8 *Konkurrensrättens tillämpning på idrott* 217
 - 8.1 Inledning 217

- 8.2 Gemensamma frågor 219
 - 8.2.1 Granskning och talan 219
 - 8.2.2 Konkurrensbestämmelsernas tillämpningsområde 220
 - 8.2.3 Den relevanta marknaden 223
- 8.3 Konkurrensbegränsande samarbete 225
 - 8.3.1 Avtalskriteriet 225
 - 8.3.2 Konkurrensbegränsningskriteriet 227
 - 8.3.3 Rättfärdigande 230
 - 8.3.4 Konsekvenser 234
- 8.4 Missbruk av dominerande ställning 234
 - 8.4.1 Inledning 234
 - 8.4.2 Innehav av en dominerande ställning 235
 - 8.4.3 Missbruk av en dominerande ställning 238
 - 8.4.4 Rättfärdigande och konsekvenser 240
- 9 *Kommersiell exploatering av idrott* 241
 - 9.1 Inledning 241
 - 9.2 Tillgång till och information om evenemang 243
 - 9.2.1 Biljetter 243
 - 9.2.2 Medierättigheter 245
 - Vad är en medierättighet? 245
 - Konkurrensrättsliga aspekter 255
 - AV-direktivet 258
 - 9.2.3 Rätt till statistik och annan idrottslig information 259
 - 9.2.4 Vem äger rättigheten? 263
 - 9.3 "Sports Marketing" 264
 - 9.3.1 Idrottsliga varumärken och varumärkeslicensiering 264
 - 9.3.2 Sponsoravtal och imagerättigheter 267
 - 9.4 Nyhetsrapportering m.m. 274
- 10 *Utövarnas grundläggande rättigheter* 278
 - 10.1 Inledning 278
 - 10.2 Förutsättningar för rättslig prövning 279
 - 10.3 De rättsliga skyddens tillämplighet på idrottslig verksamhet 280
 - 10.3.1 Inledning 280
 - 10.3.2 Straffrättslig eller civilrättslig påföljd? 282
 - 10.3.3 Regeringsformens tillämpningsområde 284
 - 10.3.4 Andra offentlighetsrättsliga reglers tillämpningsområde 285

12 *Innehåll*

- 10.3.5 Europakonventionens tillämpningsområde 285
- 10.3.6 De EU-rättsliga principernas tillämpningsområde 288
- 10.4 Specifika grundläggande rättigheter 290
 - 10.4.1 Förbudet mot dubbelbestraffning 290
 - 10.4.2 Rätten till privatliv 292
 - 10.4.3 Rätten till en rättvis rättegång 294
 - 10.4.4 Principen om nulla poena sine culpa och oskyldighetspresumtionen 297
 - 10.4.5 Principerna om legalitet och förutsebarhet 299
- 10.5 Proportionalitetsprincipen 301

Källförteckning 303

Rättsfallsregister 323

Sakregister 335

Institutet för Rättsvetenskaplig Forskning 341